

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členiek JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľov: **1/ M.U.**, arménskej štátnej príslušnosti a národnosti, t. č. Pobytový tábor Opatovská Nová Ves, **2/ N. K.**, arménskej štátnej príslušnosti a národnosti, t. č. Pobytový tábor Opatovská Nová Ves, **3/ N. K.**, arménskej štátnej príslušnosti a národnosti, t. č. Pobytový tábor Opatovská Nová Ves, **4/ T. K.**, arménskej štátnej príslušnosti a národnosti, t. č. Pobytový tábor Opatovská Nová Ves, všetci zastúpení M. Š., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu č.: ČAS: MU-831-16/PO-Ž-2009 zo dňa 15.02.2010, na odvolanie navrhovateľky 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/21/2010-27 zo dňa 25.5.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/21/2010-27 zo dňa 25.5.2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 5Saz/21/2010-27 zo dňa 25.05.2010 potvrdil rozhodnutie č.: ČAS:MU-831-16/PO-Ž-2009 zo dňa 15.02.2010, ktorým odporca v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľke a jej trom maloletým deťom azyl a podľa ustanovení § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľkou počas azylového konania v súlade s § 32 ods.1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení (ďalej len „Správny poriadok“) a za takejto situácie následne rozhodol správne a v súlade so zákonom o azyle, keď navrhovateľke a jej maloletým deťom neudelil azyl a neposkytol doplnkovú ochranu. Skutočnosti uvádzané navrhovateľkou v priebehu celého azylového konania sa krajskému súdu javili z hľadiska bezprostredného ohrozenia navrhovateľky a jej detí v prípade zotrvania v krajine pôvodu ako neopodstatnené a nasvedčujúce iným pohnútkam navrhovateľky než tým, ktoré sú ako dôvody pre udelenie azylu uvedené v Ženevskom dohovore a zákone o azyle a potvrdzujú záver, že v prípade navrhovateľky nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 alebo 10 zákona o azyle. Ich dôvody nepovažoval za dôvody, pre ktoré by bolo navrhovateľke a jej deťom v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d/ zákona o azyle.

Krajský súd sa pri posudzovaní rozhodnutia odporcu podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľky uplatnenými v opravnom prostriedku a dospel k záveru, že postup odporcu ako aj jeho rozhodnutie boli vydané v súlade so zákonom. Odporca správne vyhodnotil výpoveď navrhovateľky z hľadiska dôvodu jej odchodu z krajiny pôvodu.

Vo vzťahu k navrhovateľkou tvrdným trom rôznym obavám z prenasledovania, uvedeným v opravnom prostriedku, a to 1/ obavám z prenasledovania z dôvodu, že je manželkou muža, ktorý má dôvodnú obavu z prenasledovania z dôvodov príslušnosti k určitej sociálnej skupine a z dôvodu zastávania určitých politických názorov, 2/ obavám z prenasledovania z národnostných dôvodov a 3/ obavám z prenasledovania z dôvodov náboženských krajský súd uviedol, že samotná existencia navrhovateľkiných obav z prenasledovania, bez objektivizácie opodstatnenosti týchto obav, v azylovom konaní nezakladá relevantný dôvod pre udelenie azylu, nakoľko v prípade

navrhovateľky išlo výlučne iba o jej vlastné, vnútorné, ničím nepodložené obavy. K prenasledovaniu navrhovateľky (§ 2 písm. d/ - pod pojmom prenasledovanie sa rozumie závažné a opakované konanie, spôsobujúce vážne porušenie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý jednotlivca postihuje) z dôvodu, že je manželkou muža, ktorý má dôvodnú obavu z prenasledovania z dôvodov príslušnosti k určitej sociálnej skupine a z dôvodov zastávania určitých politických názorov v nadväznosti na uvedené nikdy nedošlo a navrhovateľka iba nasledovala svojho manžela v záujme udržania celistvosti rodiny a ako samostatná osoba v krajine pôvodu so svojimi deťmi nikdy žiadne problémy nemala.

K odvolacej námietke navrhovateľky ohľadom prenasledovania z národnostných dôvodov krajský súd konštatoval, že navrhovateľka v priebehu azylového konania pred odporcom žiadne problémy z národnostných dôvodov neuvádzala a za jediný dôvod žiadosti o udelenie azylu alebo poskytnutia doplnkovej ochrany označila manželove problémy so skupinou kriminálnych živlov.

Pokiaľ sa jedná o navrhovateľkine obavy z prenasledovania z náboženských dôvodov, uvedených v opravnom prostriedku, krajský súd uviedol, že navrhovateľka rovnako ani v tomto prípade v priebehu celého azylového konania pred odporcom spomínané obavy súvisiace s jej náboženským vierovyznaním ani raz neuvádzala.

Poukázal na to, že navrhovateľka v priebehu konania pred odporcom a ani vo svojom opravnom prostriedku neuviedla a ani nekonkretizovala žiaden zo zákonných dôvodov prenasledovania v krajine pôvodu, ktorý by odôvodňoval opodstatnené obavy z prenasledovania jej osoby.

Vyjadril názor, že udelenie azylu v zmysle § 9 zákona o azyle z humanitárnych dôvodov je čisto vecou voľnej správnej úvahy správneho orgánu a vo vzťahu k výsledku tohto rozhodnutia nie je prieskum súdu možný. Jedná sa o nenárokový inštitút.

Vo vzťahu k doplnkovej ochrane krajský súd pripomenul, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom, ktorým nebol udelený azyl, ale u ktorých by z taxatívne vymedzených dôvodov bolo neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Krajský súd sa stotožnil

s právnym názorom odporcu ohľadom neposkytnutia doplnkovej ochrany. V prípade navrhovateľky nič nenasvedčuje tomu, že by bola v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavená mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nie je dôvod sa teda ani domnievať, že by bola následne v Arménsku spolu so svojimi deťmi vystavené reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľke a jej deťom neudelil azyl a rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, pretože podľa jej názoru rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu.

Poukázala na to, že v opravnom prostriedku jasne definovala dôvod svojich obáv z prenasledovania. Uviedla, že má obavu z prenasledovania z dôvodu z príslušnosti k sociálnej skupine, z dôvodu zastávania politických názorov a z národnostných a náboženských dôvodov, pričom tieto svoje dôvody v podanom opravnom prostriedku náležite zdôvodnila.

Uviedla, že odporca ani krajský súd sa jej jednotlivými dôvodmi na udelenie azylu na území Slovenskej republiky nezaoberal.

Ďalej uviedla, že v konaní pred odporcom jasne uviedla svoje dôvody odchodu z krajiny pôvodu a bolo vecou odporcu, aby on sám v azylovom konaní skúmal, či dôvody navrhovateľky možno subsumovať pod niektorý zo zákonných dôvodov udelenia azylu na území Slovenskej republiky. Navrhovateľka opustila svoju krajinu a nasledovala svojho manžela, nakoľko tento sa stal nie vlastným pričinením nepohodlným pre svoje svedectvo k závažnej trestnej činnosti. Celá rodina sa tak stala nie svojím pričinením členom sociálnej skupiny charakterizovanej ako nepohodlnej pre svoje svedectvo k závažnej trestnej činnosti. Nespolupráca s políciou z dôvodu stiahnutia svojej výpovede v danej veci mohla byť považovaná za prejav politického názoru

a nakoľko polícia je predstaviteľkou a súčasťou vládnej moci v krajine, môže byť považovaná za prejav takého politického názoru, ktorý nerešpektuje vládu Arménska. Pre svoje konanie mohol byť manžel navrhovateľky a aj ona sama opäť nie vlastnou vinou spájaní s opozičnými politickými názormi, pre ktoré mohli byť prenasledovaní zo strany polície Arménska. Odporca sa tak nezaoberal možnosťou prenasledovania navrhovateľky z politických dôvodov. Samotný odporca nepriamo pripúšťa, že občania majú problémy s políciou, čo teda potvrdzuje tvrdenia manžela navrhovateľky, ako aj jej a ich detí o tom, že mali problémy s políciou. Polícia mohla byť v danom prípade pôvodcom prenasledovania z politických dôvodov.

Krajskému súdu vyčítala, že sa nevysporiadala dostatočne s jej námietkou ohľadne skutočnosti, že navrhovateľka ako i jej deti sú príslušníkmi kurdskej národnostnej menšiny, vierovyznania jezidy. Možnosťou prenasledovania osôb patriacich k uvedenej národnostnej menšine s vierovyznaním jezidy sa odporca ani krajský súd nezaoberali. Poukázala na to, že navrhovateľka nemala povinnosť vo svojej výpovedi presne uviesť, že sa cíti byť prenasledovaná z náboženských dôvodov, či príslušnosti k národnostnej skupine. Je vecou odporcu, aby sám z vlastnej iniciatívy preskúmal aj tieto aspekty prípadu navrhovateľky. Ak je žiadateľ o azyl príslušníkom menšiny, o ktorej je všeobecne známe, že je politicky prenasledovaná zo strany štátu, má povinnosť aj bez toho, aby osoba toto prenasledovanie priamo identifikovala, skúmať, či sa v danom prípade o takýto druh prenasledovania nejedná. Odporca si v uvedenom zmysle nesplnil povinnosť skúmať skutočný stav veci.

Taktiež sa odporca ani súd nezaoberali námietkou navrhovateľky, že osoby nútiace jej manžela k stiahnutiu výpovede z polície mu hrozili ublížením jeho rodine, teda ublížením jeho manželke a ich maloletým deťom. Jedná sa o závažný dôvod, na ktorý mal odporca a následne i súd náležite prihliadnuť.

Podľa jej názoru by mal odporca posúdiť žiadosť navrhovateľky o udelenia azylu i z humanitárnych dôvodov, nakoľko navrhovateľka sa ocitla na území Slovenskej republiky s celou svojou rodinou, v prípade návratu do krajiny pôvodu by sa museli skrývať, možno by boli rozdelení a tým by nemohli naplňať svoje právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života, nemá sa ani kam vrátiť, ich obchod bol vypálený, hrozí im nebezpečenstvo zo strany polície, aj zo strany osôb, proti ktorým mal pred políciou jej manžel svedčiť.

Vyjadrila názor, že splňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany, a že odporca mal skúmať situáciu, ktorej by čelila v prípade návratu do Arménska. Navrhovateľke a jej deťom v prípade núteného návratu do Arménska hrozí mučenie, či iné neľudské zaobchádzanie, ktoré je v zmysle článku 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zakázané, pričom tento zákaz pôsobí absolútne a bezvýnimočne a vzťahuje sa na všetkých bez rozdielu. Arménsko nemožno do dnešného dňa považovať za bezpečnú krajinu.

Podľa jej názoru odporca neprihliadol na žiadne aktuálne správy UNHCR, či správy pravidelne vydávané rôznymi mimovládnyimi organizáciami. Vychádza čisto z informácií zo zdrojov na Slovensku a v Českej republike.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky vyjadril tak, že rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť. Navrhovateľka bola spolu s manželom a deťmi repatriovaná dňa 28.05.2010 do krajiny pôvodu.

Uviedol, že navrhovateľka v dotazníku žiadateľa o udelenie azylu neuvádzala žiadny z dôvodov, ktoré dodatočne namietal jej právny zástupca. Navrhovateľka okrem toho, že svoju príslušnosť k určitej sociálnej skupine ani neuvádzala, nespĺňa žiadny zo znakov člena určitej sociálnej skupiny. Odporca považuje námietky právneho zástupcu uvedené v odvolaní za neodôvodnené a právne irelevantné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.09.2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne

uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1/ zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľke a jej trom deťom na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to obsahom správ o krajine pôvodu (informácie z internetovej stránky MZV SR – Arménsko, základné informácie z 8.02.2010 z portálu www.businessinfo.cz – súhrnná teritoriálna informácia Arménska z 22.10.2009, z informácií MÚ MV SR Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce ku krajine pôvodu Arménsko z 10.09.2009 a 17.3.2008 a iných dostupných zdrojov), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú

situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľka žiadala o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľky do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľky o udelenie azylu zo dňa 29.12.2009 navrhovateľka používala priezvisko B., národnosť sýrijská, št. prísl. Sýria, avšak preto, lebo sa bála, aby nebola spolu s rodinou vrátená na Ukrajinu, ako sa tak stalo potom, čo požiadali o azyl v Poľsku. Pokiaľ sa jedná o dôvody, pre ktoré navrhovateľka požiadala o azyl na území Slovenskej republiky uviedla, že chceli zostať s deťmi živí, báli sa ľudí, ktorí pracujú pre človeka, ktorý sa volá A... Aj na Ukrajine im povedali, že tento človek má styky v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu. Uviedla, že raz v noci, v druhej polovici septembra sa muž vrátil neskoro domov, bolo mu zle. Povedal, že videl, ako zabili človeka. Manžel zavolať políciu aj záchranku. Potom ako sa to stalo, tak muž chodieval domov so strachom a keď išlo okolo domu nejaké auto, tak sa bál, že je to niekto, kto ide za ním. Podľa jej výpovede, manžela v čase keď bol doma, stretli na ulici ľudia, ktorí mali na svedomí vraždu a žiadali od neho, aby svoju výpoveď vzal späť, to povedal manžel potom, ako sa presťahovali k strýkovi. Ako chcel stiahnuť svoju výpoveď, tak polícia jej muža zbila a povedala, že im nechce pomôcť.

Ako dôvod prečo sa žiadateľka rozhodla odísť spolu so svojím manželom, keď sa problémy týkali iba manžela, žiadateľka uviedla, že s manželom sú rodina a ak by on odišiel bez nich, tak by sa im mohlo niečo stať, ak by nebol doma. Tí ľudia okolo A. od manžela chceli, aby sa do tej vraždy nemiešal, aby sa mu nič nestalo, aby sa nič nestalo jeho rodine.

Žiadateľka taktiež uviedla, že skupina okolo A. by ich našla všade, i na Ukrajine a dokonca aj v Rusku, pričom im bolo povedané, že zákony na Slovensku ich ochránia.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľke a jej deťom azyl a neposkytol doplnkovú ochranu, poukázal na to, že v ich prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania v zmysle zákona o azyle.

Uviedol, že všetky skutočnosti, uvedené menovanou boli počas konania objektívne vyhodnotené a komplexne posúdené. Podľa vyjadrenia menovanej, dôvodom jej žiadosti o azyl na

území Slovenskej republiky mali byť problémy so skupinou kriminálnych živlov, ktoré mal mať jej manžel kvôli jeho svedectvu na polícii. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedla, nakoľko ako samostatná osoba tam nemala žiadne problémy, ale z dôvodu udržania celistvosti rodiny nasledovala svojho manžela.

Napriek tomu, že menovaná svoje tvrdenie nepodložila žiadnymi dôkaznými prostriedkami, správny orgán skúmal, či v jej prípade nedošlo k prenasledovaniu. Toto však nebolo v prípade žiadateľky preukázané, nakoľko svojím konaním zákon nijako neporušila, iba nasledovala manžela.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľky a jej detí existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľke a jej deťom bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľka sama neuvádzala žiadny z dôvodov, ktoré dodatočne namietal jej právny zástupca.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľka ani jej deti nenaplnili podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadala navrhovateľka o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľka a jej deti nepreukázali opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle a nesplnili podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odvolací súd k námietke navrhovateľky, že im mal byť udelený azyl z humanitných dôvodov, považuje za dôležité uviesť, že zákon o azyle výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 246c Občianskeho súdneho poriadku tak, že navrhovateľom, ktorí nemali úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 29. septembra 2010

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková